

Свистун В.І.,

м. Київ

УПРАВЛІНСЬКА КОМПЕТЕНТНІСТЬ КЕРІВНИКІВ ПТНЗ В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ УПРАВЛІННЯ ПРОФЕСІЙНО- ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ

Сучасні соціально-економічні зміни в українському суспільстві зумовлюють нагальну потребу кардинального реформування управління професійно-технічною освітою шляхом його децентралізації, що підвищить гнучкість управлінського процесу, стимулюватиме зміни й уточнення функцій управління, оптимальне поєднання управління та самоуправління, забезпечення автономності професійно-технічних навчальних закладів (ПТНЗ). Ефективність функціонування ПТНЗ у швидкозмінних умовах ринкової економіки залежить, насамперед, від управлінського потенціалу його керівника. „Оновлення потребує реорганізації внутрішнього життя в кожному навчальному закладі; демократизація управління, автономія і самостійність повинні поєднуватись із високою компетентністю керівників” [1, С. 39].

Для оптимального розв’язання проблеми розвитку управлінської компетентності керівників ПТНЗ необхідно докласти багато зусиль, передусім, у вирішенні суперечностей, характерних для управління професійно-технічною освітою. А саме, між:

– змінами характеру управлінської діяльності керівника ПТНЗ в умовах децентралізації управління з урахуванням вимог ринку праці та соціально-економічним розвитком країни й рівнем його готовності до управлінської діяльності;

– потребою системи професійно-технічної освіти у компетентних керівниках ПТНЗ і відсутністю ефективної системи їх підготовки до

управлінської діяльності тощо.

Компетентність керівника ПТНЗ проявляється в конкретній ситуації, бо якщо вона залишається не проявленою, потенційною, то це не є компетентністю, а лише прихованою можливістю. Тому компетентність не може бути ізольована від конкретних умов її реалізації. Отже, управлінська компетентність керівника ПТНЗ формується, розвивається і проявляється у процесі конкретної управлінської діяльності, а не абстрактної.

На нашу думку, управлінська компетентність керівника ПТНЗ – це теоретична, практична та психологічна види його підготовленості до управлінської діяльності, що проявляється в його творчій здатності та всебічній (особистісній, професійній, психологічній) готовності до її ефективного здійснення і досягнення оптимальних результатів.

Оскільки процес децентралізації управління ПТО передбачає посилення відповідальності керівника за діяльність ПТНЗ, необхідно, на нашу думку, при призначенні його на посаду враховувати такі аспекти:

- керівник ПТНЗ – це особистість із власним неповторним життєвим досвідом і рівнем освіченості, унікальними професійними настановами й цінностями, від позиції якого істотно залежить ефективність функціонування ПТНЗ;

- основний вид його діяльності – управлінський, що зумовлює необхідність досконалого знання теорії і практики управління, соціально-психологічних основ управлінської діяльності й організаційних основ функціонування ПТНЗ;

- безпосередня залежність ефективності його управлінської діяльності від індивідуального поєднання інтелектуальних, індивідуально-психічних, особистісних і професійних якостей;

- керівник забезпечує функціонування й розвиток ПТНЗ, виходячи із розуміння основних цілей і функцій управління та принципів, законів і закономірностей, механізмів і технологій навчально-виробничої,

навчально-виховної, фінансово-господарської та виробничо-комерційної діяльності;

– керівник ПТНЗ здійснює управління соціальною системою, яка об'єднує людей, тому він має знати психологію управління, організаційну психологію, соціальну психологію та психологію особистості;

– об'єкт управління – педагогічний колектив і кожен його працівник – зумовлює необхідність оволодіння керівником ПТНЗ психолого-педагогічними знаннями, навичками, вміннями й здатностями педагогічної взаємодії, культурою міжособистісного та публічного виступу, розв'язанням міжособистісних конфліктів тощо.

Література

1. Стан і перспективи розвитку професійно-технічної освіти в Україні : Зб. док. і матеріалів. – К.: Парламент. вид-во, 2003. – 171 с.